

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB

COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB.

De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?

Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB

mw. G.W. Nijland-Wevers

Telefoon: 0546-577981

E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:

secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Balans

Dit woord kwam ik gisteren een paar keer tegen in verschillende situaties. In een tv-programma, in een politiethriller die ik aan het lezen ben en uiteraard ergens in de sociale media.

Balans. Een mooi woord. Zeker als alles in balans is. Dan is er evenwicht, de lusten en lasten in een goede verhouding tot elkaar. Neem nu het weer: het is te warm, of te nat, of te droog, of te koud. Een uitgebalanceerd weertype zou voor iedereen goed zijn, toch? In de nacht voldoende regen, overdag voldoende zon. Maar dat is niet de realiteit.

We hebben dus te dealen met disbalans in het leven. En meestal gaat ons dat goed af. Nu noemde ik het voorbeeld van het weer, maar dat is vrij onschuldig, alhoewel daar ook extremen in kunnen voorkomen. Op het journaal vanmorgen ging het over bosbranden en tsunami-dreigingen. Dat is behoorlijk heftig als je ermee te maken hebt.

Balans heeft vaak ook te maken met draagkracht. Als er voldoende draagkracht is, is er minder kans dat de balans verstoord wordt, dat mensen uit hun evenwicht raken. Vaak kun je zelf iets aan die draagkracht doen, vaak ook weer niet. Het is niet zo simpel als een rekensommetje.

Goed geïnformeerd zijn helpt ook bij aan een goede balans. En daar is bijvoorbeeld deze nieuwsbrief goed voor. Niet altijd zullen de artikelen helpend zijn, maar eenmaal gelezen zit het er ergens in ons brein en kunnen we het tevoorschijn halen als het nodig is, zodat de balans niet verstoord wordt: we weten ervan, het is vaker voorgekomen, we hoeven niet in paniek te raken. Informatie vergroot de draagkracht. Dat is een mooie zin om mee af te sluiten.

Ik wens u veel leesplezier.

Afke den Hollander.

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Algemene ledenvergadering
- * Beoordeling zelfstandigheid
- * Friese uitvaartondernemers herkennen landelijke prijzen niet
- * Hoe neem je afscheid bij een lichaamsdonatie
- * Elke grafsteen heeft zijn verhaal
- * Marlon is nu grafdelver
- * Nieuwe CAO

Iets meer rust....

In juli en augustus is de agenda wat leger. Minder 'vergaderingen' en ook echt minder akkefietjes die zich aandienen. Veel mensen hebben vakantie waardoor het op het vlak van 'dingen moeten doen' rustiger is. In de omgeving wel duidelijk te zien dat er veel mensen proberen zich te ontspannen, veel wandelaars, veel fietsers, altijd gezellig druk op het terras van het Gemeenschapshuis.

Fijn voor ons dat zoon en drie kleinkinderen weer twee weken in het zuiden zijn. Daarmee enkele uitjes gehad en leuke dingen gedaan.

Ter ontspanning voor mezelf natuurlijk het dagelijkse wandelingetje. Dat is veelal door het natuurgebied. Zo ook gisteren weer. Gelijk de tuin uit, dijk op, aan de andere kant af en over het hek heen. Verder afdalen en dan naar de toch stevig stromende Maas. Daarlangs tot waar heet water doorlopen belemmert. Hier gewoon het water, dat maximaal reikt tot net boven de knie, in en de stroom proberen te trotseren. Oversteken naar een eilandje. Van daaraf weer mooier zicht op een gebied waar heel veel vogels ongestoord kunnen verblijven met ook gallows daar rondom en zo meer. Aan andere kant weer terug zien te komen. Nu zo'n 50 meter door het water waden. DAN voel ik dat m'n schoenen, die geschikt zijn om door water te lopen, het nu definitief hebben begeven! En.....ik moet nog zeker 200 meter door heel dicht en hoog struweel alvorens in de buurt van de dijk te zijn. Gelukkig kan, als ik met linkervoet wat slepend loop, ik toch de voor 90% losse zool onder m'n voet houden. Eenmaal bij de dijk daar omhoog en via een veldpad naar een fietspad. Nu ver genoeg want eventueel kan ik de laatste 1,5 km dan wel op blote voeten. Maar al 'slepend' kom ik toch thuis.

Ook bijzonder vorige week. Steek vaker over met pontje en nu net voor sluitingstijd ook weer daarmee naar de overkant. Samen met een man met twee honden. EN DAN stopt het bootje, de schipper zegt 'ik heb geen roer meer, denk dat schroef kapot is'. En daar dobberen we in het midden van de Maas. We gooien het anker uit. Bellen naar hulp troepen. Van de ene kant komt wat later een andere schipper met een touw. Zijn vrouw zal het naar ons brengen.

Loopt het water in, te diep, verder zwemmen, touw aanpakken. Even later vanaf de wal trekken, trekken, geen beweging. Ook Afke is inmiddels gekomen en trok ook mee. Wij gaan nu vanaf de boot trekken. Geen beweging. Man met honden wil trachten verderop lopend over te steken. Wij liggen nu tegen een zandbank aan. Hij stapt uit, ik geef hond voor hond aan hem aan. Hij gaat op pad. Onderwijl is aan de Belgische kant de brandweer gearriveerd. Even later zwemt een brandweerman naar ons. We moeten van de boot af. Eerst die fiets, en daar loopt de brandweerman met mijn fiets over de zandbank. Dan de schipper en dan spring ook ik in het hier bij de zandbank slechts een halve meter diepe water. Dabber daar doorheen tot bij m'n fiets. De boot zal blijven liggen tot morgenvroeg.

Mijn gedachte kronkel?

Voorzover mij ter ore komt bij de verenigingen geen bijzondere dingen en ook wat rustiger. Alles loopt gewoon door. Als zich wat zou aandienen dan 'lossen we het op'. Fijn die inzet van zo veel mensen geheel vrijwillig voor hun vereniging en de medemens.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 30 juli 2024).

De Algemene Ledenvergadering en afsluiting met mediterrane lunch

Op 5 juli mochten we weer onze Algemene Ledenvergadering beleven.

En daarna de afsluiting met een heerlijke mediterrane lunch!

We hebben ervan genoten!

Navolgend een foto impressie:

Beoordeling zelfstandigheid – maak er werk van!

BLOG Brigitte Wieman.

Ruim 70% van de uitvaartondernemers in Nederland werkt als zelfstandige zonder personeel. Dit hoge percentage zelfstandigheid is goed te verklaren door een combinatie van factoren die kenmerkend zijn voor de branche.

Zo speelt autonomie een grote rol: veel uitvaartprofessionals hechten waarde aan de vrijheid om zelf te bepalen wanneer en hoe zij werken. Daarnaast zien we een toenemende specialisatie binnen het vakgebied — denk aan disciplines zoals ritueelbegeleiding en thanatopraxie — die zich goed lenen voor zelfstandig ondernemerschap. Ook de natuurlijke fluctuaties in het werk, met onvoorspelbare pieken en dalen, zorgen voor een behoefte aan een flexibele schil van professionals. Tot slot is de instapdrempel relatief laag: de opstartkosten zijn beperkt, en veel faciliteiten kunnen op afroep worden ingehuurd.

Beoordeling arbeidsrelaties

De logische oorzaken voor het hoge aantal zelfstandigen in de uitvaartbranche worden helaas niet meegewogen bij de beoordeling van arbeidsrelaties door de Belastingdienst. Sinds 1 januari 2025 is het handhavingsmoratorium opgeheven en handhaaft de Belastingdienst weer actief op de juiste kwalificatie van arbeidsrelaties. Daarbij wordt gewerkt met een zogenoemd ingroeimodel. Dit betekent dat er in principe geen correcties of naheffingen worden opgelegd over perioden vóór 1 januari 2025, tenzij er sprake is van kwaadwillendheid. Ook worden er in 2025 geen vergrijpboetes opgelegd aan partijen die aantoonbaar actief bezig zijn met het correct kwalificeren van arbeidsrelaties.

Zachte landing

Deze 'zachte landing' betekent echter niet dat je achterover kunt leunen. Het is essentieel om je zakelijke samenwerkingen kritisch te beoordelen: is er sprake van ondernemerschap (zelfstandigheid) of van werknemerschap? Die beoordeling moet je per geval maken, aan de hand van negen gezichtspunten die voortkomen uit de jurisprudentie. BGNU-leden vinden hierover uitgebreide informatie op de BGNU-website, inclusief een terug te kijken webinar. Vergeet niet in te loggen.

Anoniem jouw casus voorleggen aan de Belastingdienst?

De Belastingdienst heeft inmiddels contact gezocht met BGNU — niet voor handhaving, maar voor informatievoorziening over de beoordeling van zelfstandigheid. Binnen de dienst is een speciaal Marktteam opgericht dat los van de handhaving vragen beantwoordt. Als branchevereniging kunnen wij geanonimiseerde praktijkcasussen aan dit team voorleggen. Zo'n casus moet een duidelijke beschrijving bevatten van de relevante feiten én een beoordeling van de arbeidsrelatie op basis van de negen gezichtspunten. Het Marktteam geeft daarop een reflectie terug.

Heb je een zakelijke samenwerking waarvan je graag wilt weten hoe de Belastingdienst deze beoordeelt? Stuur je casus dan naar info@bgnu.nl. Wij beoordelen deze eerst intern en leggen hem vervolgens onherleidbaar voor aan de Belastingdienst. Dit aanbod geldt voor zowel leden als niet-leden van BGNU. De casussen en hun beoordeling worden geanonimiseerd gepubliceerd op onze website, zodat de hele branche ervan kan leren.

Brigitte Wieman 27-06-2025.
directeur BGNU

Friese uitvaartondernemers herkennen landelijke prijzen voor uitvaart niet: “Hele andere tarieven”

Friese uitvaartondernemers waren verbaasd toen ze afgelopen week berichten lazen over de prijzen van uitvaarten. Het landelijk gemiddelde ligt boven de 10.000 euro, zo berekende het CBS.

Uitvaartondernemer Leo Boermans uit Heeg is duidelijk: “Ik kan mij niet herinneren dat ik ooit zo’n dure rekening gestuurd heb in de vijftien jaar dat ik dit werk doe.”

Het onderzoek van het CBS laat zien wat de landelijke cijfers zijn. De regionale verschillen zijn groot, concludeert Boermans. “Ik denk dat die cijfers vooral zijn gebaseerd op de grote uitvaartondernemers. Die hanteren hele andere tarieven”, weet hij. “Bij zulke bedrijven werken veel mensen. En dat zijn niet allemaal mensen die direct zijn verbonden aan de uitvaartzorg, maar meer op kantoor.”

Leo Boermans© Eigen foto

Ook uitvaartondernemer Jouke Hoekstra uit Sumar ziet dat verschil: “Hier in het noorden heb je vaak wat kleinere ondernemingen, met minder personeel en dus ook minder kosten.”

Volgens hem zijn de prijzen voor een uitvaart in het noorden daarom ook nog aardig lager: “Gemiddeld kost het in onze regio tussen de 6.000 en 7.500 euro.”

Jouke Hoekstra© Eigen foto

Hoekstra zegt dan ook niet vaak een uitvaart van boven de 10.000 euro mee te maken: “Zo’n dure uitvaart is echt een uitzondering hier in het noorden.”

Veel factoren

Volgens de uitvaartondernemers hangt de prijs van een uitvaart samen met veel factoren.

“Wil je worden begraven in een gemeente met een grote begraafplaats, dan liggen de grafkosten bijvoorbeeld alweer een stuk hoger”, vertelt Hoekstra.

“En crematoria zitten met hun gasprijzen. Bij het ene crematorium kun je een vaste prijs afspreken, bij een andere betaal je een basisprijs en moet je bij betalen als je er langer bent.”

Je hebt het dus zelf ook een beetje in de hand als nabestaande: “Wil je uitgebreide catering of kan het wat beperkter? En ga je voor een grote advertentie in de krant of voor een bericht op Facebook?”

Sober of aangekleed

Volgens Hoekstra hoeft een uitvaart dus niet perse extreem duur te zijn, maar het is voor een groot deel afhankelijk van de eigen wensen. “Als je het heel sober houdt, dan kan het voor zo’n 2.500 euro. Maar als je het meer aankleedt dan ga je wel naar zo’n 6.000 tot 8.000 euro voor een gewone uitvaart.

Het gesprek aangaan

Hoekstra zegt dat het goed zou zijn als mensen ervan bewust zijn wat een uitvaart met hun wensen ongeveer zal kosten:

“Het kan de moeite waard zijn om je daarin te verdiepen.”

Boermans is het daarmee eens. “Ik denk dat het goed is dat mensen zelf nadenken over hoe ze willen dat hun uitvaart eruit zal zien en wat dat moet kosten.”

Hij heeft ook nog een tip: “Neem eens contact op met een lokale uitvaartverzekeraar en ga het gesprek aan. Dan kun je ook een inschatting maken of je het eigenlijk wel kunt betalen.”

Bron: Omrop Fryslan, 27-07-2025, Sjaak.

Geen abrupt einde voor nabestaanden maar respectvolle rituelen

Hoe neem je afscheid bij een lichaamsdonatie?

Nadat iemand het tijdelijke voor het eeuwige heeft ingeruild, zijn er talloze opties voor het lichaam. Het beschikbaar stellen van het lichaam aan de wetenschap, ofwel lichaamsdonatie, wint aan populariteit. De eerste gegadigden hebben zich gemeld bij de Hoornse Kim de Ringh de Vries-Uijtendaal (45), die zich sinds kort ontfermt over de overledenen, maar ook hun nabestaanden.

*Kelly Dunlap, Kim De Ringh De Vries-Uijtendaal en Bho Roosterman.
Zij ontfermen zich over lichaamsdonoren. Foto Rob van Wieringen*

Lichaamsdonatie houdt in dat mensen bij leven aangeven hun lichaam na de dood beschikbaar te stellen voor onderzoek en innovatie. Het is een steeds populairdere keuze geworden voor na het overlijden en heeft ook in Noord-Holland voet aan de grond gekregen, nu Kim, zelfstandig uitvaartondernemer, de samenwerking is aangegaan met Fenix Biomed, een zogeheten weefselbank.

Die samenwerking ging ze niet aan zonder haar eigen draai te geven aan het proces. „Ik heb in mijn werk menselijkheid en zorg voor zowel de overledene als de nabestaanden heel hoog in het vaandel staan. Normaal gesproken is het ophalen van een lichaamsdonor een kil en haastig proces”, vertelt Kim. „Een man in zwart pak, met een brancard, die snel zijn werk doet. Daar wilde ik iets anders tegenover zetten.”

Een paar maanden terug leerde ze via Kelly Dunlap (54) kennen, van oorsprong Amerikaanse, die zeven jaar geleden naar Nederland kwam om hier een weefselbank op te zetten. „Ik hoorde dat er in Nederland ruimte was voor iets

nieuws”, legt ze uit. „Er is veel vraag naar donoren, maar geen plek om de overledenen op te vangen.” Twee jaar geleden verkocht ze het eerste bedrijf aan de meerderheidsaandeelhouders. Na een verhuizing naar Zwanenburg richtte ze Fenix Biomed op. „Een nieuwe onafhankelijke organisatie voor lichaamsdonatie die aansluit bij mijn ethiek en waarden”, stelt Kelly.

Kelly was op zoek naar partners voor vervoer van de donoren, en hoopte daarmee gelijk vernieuwing in het proces te kunnen realiseren. „Ik zocht iemand die menselijker te werk kon gaan. Het ophalen van de donor gebeurt zowel hier als in Amerika op een vrij conservatieve manier, erg abrupt”, vertelt ze aan de keukentafel, bij Kim thuis in Zwaag. „Wel houden universiteiten vaak één keer per jaar een ceremonie voor de families van donoren, zowel in Nederland als de VS. Dat is natuurlijk mooi, maar ik denk dat er meer gedaan kan worden bij het ophalen van de donor. We willen dat dat meer is dan logistiek: het moet troost bieden.”

Respect

„Wij willen dan ook rust en respect uitstralen, de tijd nemen, en bijvoorbeeld helpen met nette kleding uitzoeken en een kleine laatste verzorging”, zegt Kim, die al langere tijd werkzaam is in de uitvaartbranche als verzorgster en vervoerder onder de naam 'De Ringh De Vries Uitvaartservice'. „Een goed vertrek is belangrijk voor de mensen die achterblijven.”

Kelly vond wat ze zocht bij Kim en diens collega Bho Roosterman (51) uit Purmerend, die ook zelfstandig opereert in de sector onder de naam 'Wijlen uitvaart by Bho'. Het tweetal rijdt met een omgebouwde rouwauto en haalt donoren op in een zachte, warme wade in plaats van op een metalen brancard. „Normaliter gebeurt dat met een brancard, terwijl veel mensen juist een nare herinnering hebben aan brancards, bijvoorbeeld door het ziektebed van de nabestaande. Wij gebruiken een 'baar': een soort tussenweg tussen kist en brancard. Dat maakt het afscheid minder heftig”, meent Kim.

„Bij het ophalen nemen we de tijd”, zegt Bho. „We luisteren naar de verhalen van de nabestaanden, verzamelen soms een plukje haar, maken vingerafdrukken en begeleiden bijvoorbeeld een lintenceremonie. Het zijn kleine handelingen die veel betekenen.” Daarnaast kan Bho ook naderhand voor de nabestaanden afscheidsceremonies organiseren. „Ook dat is allemaal vrij nieuw binnen de wereld van lichaamsdonatie.”

De lichamen van donoren worden vervoerd naar het pand van Fenix in Lijnden, waarna ze ingezet worden voor onder meer training van chirurgen, innovatie en onderzoek. De waarde van lichaamsdonatie is enorm, kan Kelly ook vanuit de privésfeer beamen.

Oefenen

„Mijn moeder kreeg op hoge leeftijd een hartklepvervanging. Ze was al boven de tachtig, en een openhartoperatie is op die leeftijd te ingrijpend. Maar er bestond gelukkig een alternatieve techniek, waarbij het hart benaderd kon worden via een andere ader. Toevallig was dat precies de techniek waar ik ooit zelf aan mee heb gewerkt, die bovendien ontwikkeld heeft kunnen worden dankzij de mogelijkheid om te oefenen op lichaamsdonoren”, vertelt Kelly trots. „Pas toen begreep mijn moeder echt wat ik deed voor werk”, lacht ze. „Zulke vooruitgang is alleen mogelijk dankzij mensen die hun lichaam doneren.”

Het team in Lijnden werkt met hoogopgeleide professionals. Vanuit dat pand worden de lichamen na grondige controle naar bijvoorbeeld universiteiten gebracht. „Naast het ontwikkelen van nieuwe behandelmethodes kan er ook medisch

personeel getraind worden dankzij een donorlichaam, van tandartsen tot chirurgen die robotoperaties gaan uitvoeren. Voor dat laatste moeten artsen letterlijk hun hersenen opnieuw trainen”, legt Kelly uit.

„Bij laparoscopie (red. een kijkoperatie waarbij de arts via kleine sneetjes werkt) bewegen de instrumenten tegengesteld aan wat je verwacht. Operatierobots bewegen zoals je hersenen denken dat ze zouden moeten bewegen. Daarom moeten chirurgen als het ware opnieuw leren hoe ze hun bewegingen aansturen in de operatiekamer. Dit wordt veelal gedaan op donorlichamen.”

Aanmeldingen

Inmiddels zijn de eerste aanmeldingen uit West-Friesland binnen. „Bijvoorbeeld van mensen in Hoorn die me vertelden dat ze al jaren op zoek waren naar zo’n mogelijkheid”, zegt Kim. „Je moet het bij leven al regelen, maar dat stelt mensen juist gerust. Ze weten dat hun wens wordt uitgevoerd, zonder last voor de familie.”

Kim vond ruimte voor een mooie samenwerking met schrijver Joris van Casteren, bekend van het project 'De Eenzame Uitvaart'. „Als wij een melding ontvangen van een overledene zonder nabestaanden, kunnen we Joris benaderen. Hij doet dan onderzoek naar het geleefde leven en schrijft hierover een verslag”, vertelt Kim. „Zijn dichterteam, Poule des Doods, helpt met een passend eerbetoon. Ook schreef Joris het gedicht 'Alchemie', dat gaat over transformatie, iets wat diep samenhangt met het schenken van je lichaam aan de wetenschap. Een ongelooflijk mooi gebaar dat we ook via een kaart met nabestaanden delen.”

Na de medische fase worden de lichamen gecremeerd bij crematorium Sterrenheuvel in Haarlem, volgens Kim een klassiek en warm uitvaarthuis gerund door Anita van Bokhorst en Nicolette Koppelman. De as kan worden opgehaald, verstuurd of uitgestrooid op het herinneringsveld.

Kelly besluit: „Lichaamsdonatie is een enorm geschenk, en wij voelen ons elke keer vereerd. Elk contactmoment, van de eerste aanmelding tot het afscheid, moet kloppen. Iemand noemde ons ooit 'de gouden standaard'. Daar wil ik alleen maar verder in groeien.”

Bron: Noordhollands Dagblad / Dagblad voor West-Friesland, ingezonden door Martin Slippens.

Jaap de Kock en Jacqueline Maris op de algemene begraafplaats waar het verborgen verhaal Trommels en kleppervogels' wordt gelanceerd - beiden staan bij het graf van Hendrik van Zomeren en Gerrit van der Meijden. Foto Raphaël Drent

Elke grafsteen heeft een verhaal: Is hij vermoord, was het een ongeluk of een ziekte, Jaap zoekt het uit

Was het een moord of een jachtongeluk waardoor Leendert om het leven kwam? Die vraag wordt opgeworpen in een podcastserie over overleden markante personen in West Betuwe. Het bijzonderste is misschien wel dat de podcast het best te beluisteren is op de begraafplaats.

Je hoort podcastmaakster Jacqueline Maris en vertellers Jaap de Kock en Corrie van Zomeren rondlopen op de begraafplaats. Ze vertellen verhalen over al heel lang overleden mensen. Van een Herwijense moord – of was het een ongeluk? – tot twee arme stropers die in één graf terechtkwamen.

In de podcastserie ***Trommels en kleppervogels*** gaat het over dit soort bijzondere verhalen uit West Betuwe, allemaal verteld op begraafplaatsen. Dinsdag werd de twaalfde luistertocht gelanceerd op de begraafplaats in Herwijnen. „Als je een steen ziet en je bent wat ouder zoals ik, want ik ben 75 jaar, dan zijn er veel herinneringen aan mensen”, zegt De Kock, die al veertig jaar geschiedenisverhalen verzamelt over zijn eigen dorp.

Jachtongeluk

„Elke steen heeft een eigen verhaal, maar er springen er een paar uit. Wat ik zelf een bijzonder verhaal vind, is dat van Leendert van Zandwijk, een man die in de jaren 50 door een jachtongeluk omgekomen is. Dat is bijzonder omdat in oude kranten erover gesproken werd in de trant van ‘het noodlottig drama in Herwijnen’. Die jongeman was doodgeschoten door een Herwijense jachtopziener die is vrijgesproken.”

Maris – die de podcast samen met geluidsvormgever Gerrit Kalsbeek maakte: „Jaap vindt het een puur geval van klas-senjustitie. Ik kende zelf dit verhaal nog niet.”

De Kock heeft nog een wetenswaardigheid te noemen over het verhaal van de moord of het jachtongeluk. „Een buurjongetje van mij is vernoemd naar die Leendert. Dat jongetje was een jaar of 4, 5 toen hij overleed en hij was een neefje van de vermoorde – of verongelukte – Leendert. Ze liggen in hetzelfde graf.”

Bijzondere mensen

Even verderop wijst De Kock naar het graf van Hendrik van Zomeren – ook wel ‘Rutje’ genoemd – en Gerrit van der Meijden ofwel ‘de Gelsing’, twee onafscheidelijke vrienden én stropers. „Rutje was nooit chagrijnig, al had hij verder weinig. Geen gas, elektriciteit of water. Kwam hij bij ons thuis water halen. Het waren bijzondere mensen. Markant.”

De Kock vond het interessant om mee te werken aan het luisterverhaal. „Jacqueline stelde me echt op mijn gemak. Niet dat ik zenuwachtig was, maar het is ook weer niet mijn dagelijkse bezigheid om aan een podcast mee te werken.”

Het is logisch dat Maris bij hem uitkwam: „Ik ben één van de oprichters van de historische vereniging in het dorp en heb veel interesse in lokale geschiedenis. Alles waar ‘Herwijnen’ op staat op Marktplaats, moet ik hebben. Dus toen Jacqueline aan mij vroeg of ik mee wilde werken aan het luisterverhaal, twijfelde ik niet.”

Verhalen komen tot leven

Maris: „Je kan vanuit huis de podcast luisteren, of op de begraafplaats in Herwijnen. Je stapt je fiets af of je auto uit en dompelt je onder in de geschiedenis via je oortjes.

„Als je over een begraafplaats loopt, zie je vooral koud steen. Door een luisterverhaal besef je dat er mensen liggen met verhalen. Bij de andere luistertochten hoor je vooral nabestaanden iets vertellen, maar nu zijn het echt mensen uit de omgeving die mensen en verhalen tot leven laten komen.”

De podcast is hier te luisteren.

Bron: Gelderlander, 22-07-2025, Sjaak.

DOOD

Marlon (32) was eerst vuilnisman en is nu grafdelver: 'Ik vond het spannend, maar sprong in het diepe'

Elke dag gaat Marlon naar de Zuiderbegraafplaats, hij is namelijk grafdelver. © Gemeente Rotterdam / Bas Czerwinski

Voor sommige mensen is een begraafplaats een plek waar ze niet graag komen, maar dat geldt niet voor de Rotterdamse Marlon Borsten (32). Elke dag gaat hij naar de Zuiderbegraafplaats. Hij is namelijk grafdelver. "Dit werk relativeert enorm."

Het is stil en vredig op de Zuiderbegraafplaats. Zeker met het mooie weer van deze ochtend is het begrijpelijk waarom dit een aantrekkelijke werkplek kan zijn. Toch zullen niet veel kinderen zeggen dat ze later grafdelver willen worden. "Nee klopt", erkent Marlon Borsten. "Ik wist zelf niet eens dat dit een baan was binnen de gemeente Rotterdam. Ik werkte hiervoor al bij de gemeente als vuilniswagenchauffeur. En toen ik na vijf jaar aan wat anders toe was zag ik deze vacature voorbijkomen."

Marlon was twee jaar geleden meteen enthousiast toen hij de vacature 'medewerker begraven' bij de gemeente zag. "Ik vond het aantrekkelijk dat je elke dag iets anders doet. De ene dag help je bij de uitvaartdienst, de andere keer maak je een graf of sluit je een graf en weer een andere dag onderhoud je het groen op de begraafplaats. Daarnaast woon ik hier om de hoek, dat is ook niet onbelangrijk."

Het is stil en vredig op de Zuiderbegraafplaats. © Rijnmond

'Angst voor de begraafplaats'

Hoewel Marlon tijdens zijn sollicitatiegesprek enthousiast is over de werkzaamheden, vindt hij het ook spannend. "Je weet niet hoe je reageert bij zo'n eerste dienst of wanneer er een uitvaart voor een kindje voorbijkomt. Ik ben maar gewoon in het diepe gesprongen."

"Wat ik wel wist is dat ik in ieder geval geen angst heb voor begraafplaatsen. Ik heb dit soort plekken altijd bijzonder gevonden en op vakantie maak ik altijd even een rondje op een begraafplaats wanneer we een kerkje bezoeken."

De 'sprong in het diepe' pakt goed uit voor Marlon. "Al bij de eerste dienst waarbij ik meeliep dacht ik: 'Dit kan ik wel.' Iemand die overleden is, is niet eng. Ik denk ook dat je dat gevoel gelijk moet hebben, anders kun je hier niet werken."

De ‘sprong in het diepe’ pakt goed uit voor Marlon: “Al bij de eerste dienst waarbij ik meeliep dacht ik: ‘Dit kan ik wel’.”© Rijnmond

Graf ruimen

Inmiddels werkt Marlon al twee jaar op de begraafplaats en kent hij het op zijn duimpje. “Er komen op deze begraafplaats veel culturen samen. We hebben speciale gedeeltes voor islamitische, Chinese, Pakistaanse en Javaanse culturen. Daarnaast hebben we een uitstrooivak met gras uit de Kuip, speciaal voor Feyenoord-fans.”

Voor de werkzaamheden draait Marlon zijn hand niet meer om. “Een graf graven gebeurt bijna helemaal machinaal met een graafmachine. Met een uurtje is het meestal wel klaar en netjes.”

Een ander onderdeel van zijn takenpakket is het ruimen van oude graven. “De eerste keer was dat wel spannend en raar. Maar goed dat is, denk ik, met alle eerste keren. Zolang je het gevoel hebt dat het niet eng is en zolang je met respect met de overledene omgaat, komt het goed.”

Marlon bij het 'Feyenoord-vak'. © Rijnmond

Huilende ouders

Ondanks de 'spannende eerste keren' vertelt Marlon dat hij zijn werk maar weinig mee naar huis neemt. "Gelukkig niet. Ik hou gewoon goed in mijn hoofd dat de overledene geen familie van mij is. Het is belangrijk om dat te scheiden."

"Natuurlijk zie ik ook wel de huilende ouders bij een begrafenis van een kindje. Alleen moet ik dan mijn werk gewoon goed doen. Als er na afloop iemand mij een hand komt geven en zegt: 'Het was mooi', dan ben ik tevreden en heb ik het goed gedaan."

Marlon ziet vooral de andere kant van de vele verdrietige momenten die voorbijkomen op de begraafplaats. "Het is juist het allermooiste aan dit werk, dat mensen je toelaten op dat ene moment. Je merkt ook dat mensen je herinneren na zo'n uitvaart, bijvoorbeeld wanneer je iemand later weer spreekt."

Relativeren

Als er een manier is waarop Marlon het werk mee naar huis neemt, dan is dat wel op een positieve manier. "Het relateert enorm. Als je net iemand hebt begraven van je eigen leeftijd, denk je al gauw: 'Waar maak ik mij eigenlijk druk om?'. Sinds ik hier werk, kan ik mij echt niet meer druk maken om kleine dingetjes."

Zijn omgang met de dood is veranderd door zijn werk. "Je wordt wat harder of praktischer omdat je het meer meemaakt."

Weinig reactie

Hij mag dan positief zijn, Marlon erkent wel dat zijn werk niet voor iedereen aantrekkelijk is. "We hebben twee vacatures uitstaan, maar daar is maar weinig reactie op."

Ergens snapt hij het wel, want het werk van grafdelver moet volgens Marlon echt bij je passen. "Ik wist wel dat ik niet bang ben om voor mensen te spreken of geen angst heb voor een begraafplaats. Er zijn dus wel dingen waarvan je van jezelf moet weten dat je ze kan."

Bron: Rijnmond.nl, 20-07-2025, Sjaak.

Nieuwe cao-uitvaartbranche in voorbereiding

Na de zomervakantie starten de gesprekken over een nieuwe cao voor de uitvaartbranche. De huidige overeenkomst loopt af op 1 januari 2026. Werknemers krijgen tot 1 september 2025 de mogelijkheid om suggesties en aandachtspunten door te geven aan hun belangenbehartiger. Op basis daarvan wordt een inzetbrief opgesteld die richting geeft aan de onderhandelingen, dat meldt De Unie.

De Unie combineert deze input met haar eigen arbeidsvoorwaardenbeleid. De exacte data van de onderhandelingsrondes zijn nog niet vastgesteld. In september worden de inzetbrief en, indien bekend, de data gedeeld via de ledennieuwsbrief.

Open huis 60 jaar Uitvaartvereniging - Den Ham

Uitvaartvereniging Den Ham e.o. bestaat dit jaar 60 jaar en viert dat met een feestelijke open dag. Tijdens deze middag bent u van harte welkom om een kijkje te nemen in uitvaartcentrum De Lindenhof.

Er zijn verschillende activiteiten voor inwoners van Den Ham en omstreken. U kunt kennismaken met de vereniging, het gebouw bekijken en in gesprek gaan met vrijwilligers en betrokkenen.

 Feestelijk moment met ruimte voor ontmoeting en informatie

Datum: Donderdag 31 juli 2025

Tijd: Tussen 13.00 en 17.00 uur

Locatie: Uitvaartcentrum De Lindenhof, Brinkstraat 10, 7683 BN Den Ham

Let op: er is ook een tweede open dag op woensdag 14 augustus.

Uw FKB-samenwerkingspartner

Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 09-07-2023

Voorzitter:

**Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
6116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl**

Secretariaat:

**mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl**

Penningmeester:

**Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl**

Webmaster:

**Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl**

Bestuurslid:

**Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl**

**Herman Borgelink, Moatsnieder 24
7483 CV Haaksbergen Tel: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl**

**Wijnand Rigter, De Marke 27
7091RB Dinxperlo Tel.: 06 - 55992289
wijnand@dledinxperlo.nl**

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!

Regio Noord/Oost:

(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)

Wilma Nijland	Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink	Tel.: 06 - 22386717
Wijnand Rigter	Tel: 06 - 55992289

Regio West:

(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)

Martin Slippens	Tel.: 0228 - 526740
------------------------	----------------------------

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander	Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois	Tel. ; 045 - 5272717

